

Tehnici de corectare a erorilor în comunicarea orală

Olga Zingan

Studiul de față vine cu tehnici de remediere a erorilor în comunicarea orală a studenților. Utilizarea acestora ar asigura atingerea obiectivelor lecției păstrând o atmosferă agreabilă în sală și un ritm dinamic al lecției.

Limbajul specializat, deși univoc, se supune legilor lingvistice generale: regulilor gramaticale, ale semanticii și sintaxei. Utilizând incorect anumite structuri, sintagme, vorbitorul își asumă niște riscuri, și anume, de a fi etichetat necărturar, incult. Menirea didacticianului e de a depista aceste erori, care sunt inerente învățării, și de a le corecta fără a frustra studentul sau a-i afecta motivația de a vorbi în limba studiată.

În comunicarea orală greșelile studenților derivă fie din necunoaștere, fie din imprudență. Deseori, în goana după fluentă suferă acuratețea. O problemă crucială pentru orice profesor este alegerea momentului și a manierei de a corecta greșelile studenților. Desigur, există diverse tipuri de corecții pe care profesorii sunt așteptați să le facă în cursul lecției sau conversației, cum ar fi inadvertențe lexicale, pronunție eronată, calchieri din limba maternă, topică inadecvată, etc. Însă, în opinia multor profesori, studenții care sunt deseori corecțați devin inhibați și încetează de a mai participa în activitățile din cadrul orelor. Aceasta duce la exact opusul a ceea ce profesorul încearcă să producă – utilizarea/studierea limbii străine pentru a comunica.

Ce ține de greșelile făcute în comunicarea orală există două opinii contradictorii: 1) Corecțați deseori și minuțios, 2) Lăsați studenții să facă greșeli. De cele mai multe ori profesorii aleg o a treia cale, cea de a corecta selectiv. Unii cercetători precum Burt & Kiparsky (1972), Hendrickson (1978), susțin că este mult mai eficient de a aborda erorile care afectează sensul, și fac distincția între erorile “locale” și “globale”. Erori locale sunt considerate cele care

tulbură doar o mică parte a unui text- o prepoziție utilizată incorect, de exemplu, sau absența articolului. Erorile globale au un impact mai sever asupra înțelegerii informației textuale și, din acest motiv, ar putea fi considerate mai "grave" sau mai adecvate pentru corectare. Acestea pot implica alegeri lexicale incorecte, care tulbură de obicei sintaxa [1].

În cele ce urmează aducem câteva exemple, ilustrări de greșeli globale culese de la studenți în timpul orelor practice de engleză.

In the house to be installing the system heating, ventilation and cooling it is a comfortable house.

Din amalgamul de cuvinte emise, sensul poate fi doar intuit. În fraza dată putem observa ambele tipuri de erori: locale (lipsa prepoziției *system of*, forma incorectă a verbului *to be installing*) și globale (topica eronată, imprecizie lexicală). Dacă corectăm ambele erori locale, sensul frazei rămâne greu de deslușit. Vom interveni asupra sintaxei pentru a da sens enunțului ilustrat. În regentă lipsește subiectul introductiv *there*, propoziția engleză nu poate fi concepută fără subiect. Vom plasa subordonata în fața regentei adăugând articulatorii logici *in order to* și, desigur, vom substitui verbul *to be* cu *to have*.

In order to have a comfortable house there should be installing the system heating, ventilation and cooling in the house.

Observăm, că atunci când corectăm doar erorile globale, cele minore rămân intacte, fraza devine mai înțeleasă. Pare rezonabil de a corecta în comunicarea orală doar greșelile care afectează sensul pentru a nu transforma o activitate de comunicare într-un exercițiu gramatical plictisitor.

În predarea limbajului specializat trebuie să fim prudenți la utilizarea terminilor și verbelor specializate în situațiile de comunicare spontană. Vom aborda carențele în exprimarea studenților reieșind din obiectivele lecției. De exemplu, la lecția de fixare și consolidare țintim spre dezvoltarea competenței de realizare a unui discurs utilizând terminologia studiată, scheme,

diagrame, ne focusăm pe ameliorarea fluenței în simularea unei situații în context profesional. Aici vom considera drept greșeli globale impreciziile lexicale de tipul *materials construction* pentru *building materials* sau pronunția eronată cum ar fi *income* [m·kΛm], *resourses* ['ri:sΛrsiz], *structure* ['struk.tur], *surface* ['sur.fase], *build* [baid], etc. Acestea de cele mai multe ori sunt datorate transferului de structuri din limba maternă în limba țintă sau sunt erori specifice limbii învățate.

Erorile studenților trebuie corectate pentru a evita dezvoltarea unor abilități de comunicare inadecvate. Odată ce o eroare a fost identificată, profesorul trebuie să ia în considerare tipul de eroare și modul în care aceasta va fi corectată. În această ordine de idei didacticianul Jim Scrivener (1994) recomandă:

1. Decideți ce fel de eroare a fost făcută (gramaticală, de pronunție? , etc.).
2. Decideți dacă să vă ocupați de ea (este util s-o corectați?).
3. Decideți când să vă ocupați de aceasta (în prezent, la sfârșitul activității, mai târziu?).
4. Decideți cine o va corecta (profesorul, studentul prin auto-corectare? alți studenți?).
5. Alegeți o tehnică corespunzătoare ce permite corectarea ei [2].

În viziunea noastră didacticianul trebuie să-și perfecționeze perpetuu cunoștințele și abilitățile pentru a lua decizii pertinente. Cu cât este mai bine instruit, cu atât mai prompt și adecvat va acționa.

În literatura de specialitate autorii recomandă diverse metode, tehnici, activități de corectare a erorilor. Unele tehnici vor fi, așadar, explicate în rândurile ce urmează.

Corectarea la moment

Rectificarea momentană poate fi riscantă în ceea ce privește încrederea studenților. E nevoie de mai multă precauție și e bine să alegem o tehnică corespunzătoare, care să nu încetinească ritmul lecției prea mult.

- Repetați eroarea: fiți un ecou al erorii studenților dumneavoastră;
- Cereți repetarea: spuneți doar "vă rog să repetați";
- Repetați până la eroare: repetați enunțul până la eroare și lăsați-l să stea suspendat pentru ca studenții să-l termine;
- Adresați o întrebare: evidențiați eroarea prin a adresa o întrebare;
- Oferiți opțiuni: fără a stopa fluxului lecției, scrieți opțiunile pe tablă;
- Gesturi: tehnica este utilă în special cu verbele idiomatice și cu greșeli de prepoziție;
- Scrieți pe tablă, subliniați: tehnica standard de utilizare a tablei - evidențiați eroarea prin subliniere.

Corectarea întârziată

La o pauză corespunzătoare în lecție, se vor face unele remarci în vederea corectării erorilor. Un spațiu optim pentru a face acest lucru este finalul unei etape sau activități (corectarea erorilor face o tranziție frumoasă între părțile lecției). Nu induceți studenților disconfortul în urma corecțiilor permanente a erorilor, de multe ori ei nu cunosc structura corectă. Adoptați următorul comportament: spuneți "Am auzit" în loc de "Tu ai spus" sau scrieți pur și simplu eroarea pe tabla. Atunci când este posibil, modificați fraza/cuvântul pentru anonimat.

- Repetați eroarea: adresați-vă cu "Am auzit...";
- Cereți reformularea (întrebării): "Puteți să modificați această întrebare pentru a obține același răspuns?";
- Repetați până la eroare: tehnică avântă pentru erori de vocabular. Pe tablă scrieți enunțul până la eroare, studenții sunt îndemnați să-l termine. În acest exercițiu pot fi antrenați toți studenții, prin urmare, forma corectă va fi fixată ca rezultat a repetării multiple.
- Repetați răspunsul corect: după ce eroarea a fost corectată, studenții trebuie să repete răspunsul corect. Această tehnică

funcționează cel mai bine la studenții cu un nivel mai scăzut de intermediar sau atunci când eroarea pare să fi devenit un obicei prost.

- Adresați o întrebare: tehnică binevenită pentru controlul conceptelor și pentru a-i face pe studenți să repete o secțiune în cazul în care au comis o eroare. Adresați-le pur și simplu o întrebare, care va scoate în evidență eroarea. Ea poate fi destinată unui student sau tuturor.
- Oferiți opțiuni: scrieți eroarea pe tablă și furnizați mai multe opțiuni. Cereți studenților să aleagă opțiunea pe care ei o cred cea mai bună.
- Folosiți un suport vizual: fixați o diagramă, imagine sau alt suport vizual pe tablă pentru a ajuta studenții să înțeleagă eroarea. Încurajați auto-corectarea.
- Scrieți pe tablă, subliniați: tehnica standard de utilizare a tablei - evidențiați eroarea prin subliniere.
- Evidențiați problema: atunci când observați erori repetate de același tip, evidențiați acest aspect și discutați-l.

Corecția anonimă a erorilor : Tehnicile de corectare a erorilor susnumite vor da un randament mai bun dacă vom ține cont de personalitatea și motivația studentului. Atunci când corectăm erorile la sfârșitul activității, încercăm să o facem anonim. Pentru o greșală gramaticală vom schimba substantivele, astfel încât propoziția să rămână neidentificată de către studenți, dar în același timp să-i ajute să o corecteze. Anonimatul îi va face să se simtă mai încrezători prin faptul că nu scoatem în evidență carențele unui student anumit în fața colegilor săi.

Auto-corectarea: Cât mai mult posibil încurajați auto-corectarea. Deprinderea de auto-corectare face studenții să se simtă mai încrezători în cunoștințele proprii, mai puțin dependenți de profesorul lor și, astfel, vorbind mai liber, știind că în cazul în care fac o greșală la ore sau în afara orelor, se pot corecta ei înșiși.

Corecția între colegi: profesorul ar trebui să încurajeze studenții să se corecteze reciproc (corecție de la egal la egal). Astfel va

crește interacțiunea dintre studenți . Tehnica este deosebit de ușor aplicabilă la verificarea temelor și lucrărilor scrise [5].

Corectarea erorilor este doar una dintre multiplele competențe importante pe care toți profesorii buni trebuie să le dezvolte. Să nu uităm să păstrăm o atmosferă agreabilă în sală și un ritm dinamic al lecției. Corectarea excesivă poate duce la încetinirea ritmului lecției și la diminuarea încrederii studenților, sub-corectarea poate duce la dezvoltarea unor competențe inadecvate, care vor lua ulterior timp și energie pentru a le remedia.

Bibliografie:

1. Burt, M. & Kiparsky, C. (1972). *The Gooficon: A repair manual for English*. Rowley, MA:Newbury.
2. Scrivener Jim, *Learning Teaching: A guidebook for English language teachers*, Macmillan ELT, 1994
3. Eskey, D.E. (1983). *Accuracy & fluency in second language teaching*. TESOL Quarterly, 17, p.315-323.
4. Hendrickson, J.M. (1978). *Error correction in foreign language teaching: Recent theory, research, and practice*. Modern Language Journal, 62, p.387-398.
5. <http://bathtubber.hubpages.com/hub/ESL-Coaching-Techniques-Error-Correction>